

СИНТЕЗ 2-АМІНО-4-АРИЛ-1,3-ОКСАЗОЛІВ

Третяк Іван Юрійович

Студент

Макей Олександр Павлович

Викладач

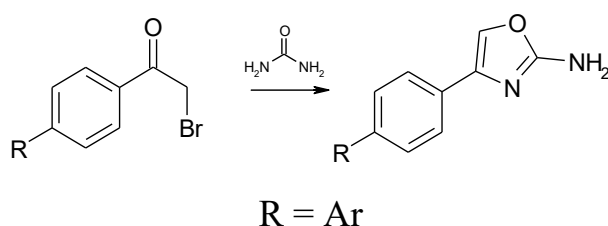
Національний університет «Чернігівський колегіум»

імені Т. Г. Шевченка

м. Чернігів, Україна

Вступ. Серед похідних амінооксазолів є чимало сполук, що характеризуються різними видами біологічної активності. Зокрема, зустрічаються сполуки, яким притаманна противірусна та протипухлинна активність. Також наявні відомі антидепресанти, психостимулятори, регулятори апетиту.

Один із найбільш популярних методів синтезу 4-арил-2-амінооксазолів є взаємодія відповідних галогенкетонів з карбамідом (рис. 1).

Рис. 1. Схема синтезу на основі сечовини

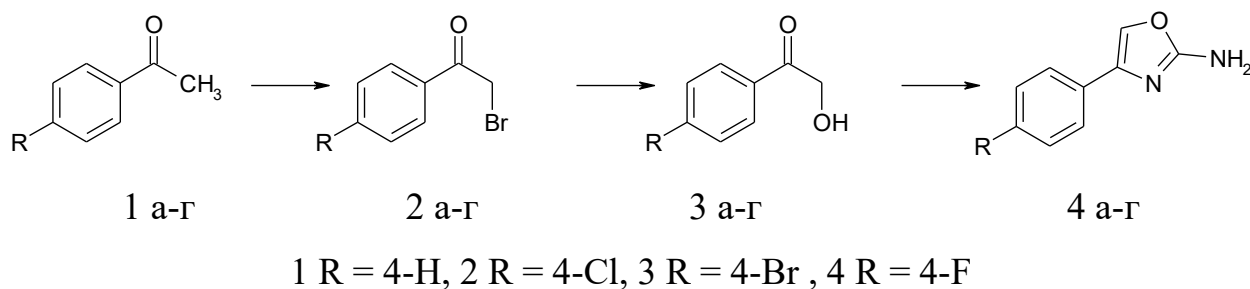
Проте, вказане перетворення відбувається найчастіше за високих температур та нерідко супроводжується невисокими виходами кінцевих продуктів внаслідок утворення значних кількостей побічних речовин.

Мета роботи. Встановлення закономірностей перебігу реакцій синтезу 4-арил-2-амінооксазолів і виявлення оптимальних умов отримання досліджуваних сполук.

Матеріали та методи. Органічний синтез, метод ядерного магнітного резонансу, метод рідинної хроматографії.

Результати та обговорення. Нами в ході досліджень був апробований шлях, в якому амінооксазоли 4а-г були отримані при взаємодії кетоспиртів 3а-г

з ціанамідом (рис. 2).

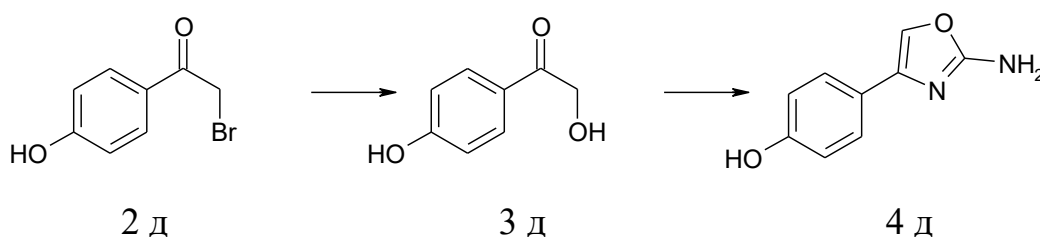

Рис. 2. Схема синтезу на основі кетоспиртів

Згідно запропонованої схеми галогенкетони 2а-г були перетворені на кетоспирти 3а-г з виходами 70-80 %. На останній стадії сполуки 4а-г були отримані з виходами 37-63 % у досить м'яких умовах і фактично не потребували додаткової очистки.

У спектрах ПМР отриманих сполук 4а-г, виміряних у ДМСО-d₆, має місце синглет 2-аміногрупи при 6,6-6,8 м.ч. та сигнал 5-Н протону оксазольного ядра при 8,0 м.ч, що відповідає запропонованій структурі. Інші протони ароматичного залишку у четвертому положенні оксазола резонують у характерних для них областях.

Однак, при спробі синтезу сполуки 4д (рис. 3), виникли певні ускладнення.

Рис. 3. Схема синтезу 4-(2-аміно-1,3-оксазол-4-іл)фенолу

Зокрема, в умовах, аналогічних для отримання похідних 4а-г, за даними LCMS вміст бажаного амінооксазола 4д у суміші після проведення хімічного перетворення на останній стадії було зафіксовано лише в межах 3-5%. Також суттєвого впливу на хід реакції не виявлено від дії температури та часу проведення процесу.

Певним чином на перебіг вплинув характер основи, що додається до реакційної суміші. А саме, при використанні насиченого розчину амоніаку у метанолі вдалося підвищити ступінь перетворення в реакції до 27%. Однак виділити сполуку 4д в індивідуальному вигляді не вдалося.

Висновки. Таким чином запропонований шлях перетворення ароматичних кетонів 1а-г у 4-амінооксазоли 4а-г може бути перспективний у подальших дослідженнях.